

Til Kunnskapsdepartementet

Bergen 7.7.2010

Vappusbarnehagenes synspunkter på forslag til nytt finansieringssystem for private barnehager.

Ny forskrift om likeverdig behandling

VAPPUSbarnehagene, tidligere Stiftelsen Husmødrenes barnehager, er en stiftelse som har drevet barnehager i Bergen siden 1947. Stiftelsen ble etablert av Hjemmenes Vel og Bergen krets av Norsk Husmorforbund. Barnehagene ble den gang hovedsakelig finansiert av innsamlede midler.

Ideen var å gi et barnehagetilbud til barn i deres nærmiljø. Det ble i hovedsak bygget små kortidsbarnehager.

De aller første barnehagene som ble etablert er nå utvidet eller lagt ned, dette som en konsekvens av de økonomiske rammene som ikke er tilstrekkelig for de små barnehagene. I hele vår historie har det vært viktig å bygge og verne om nærmiljøbarnehager.

Vappusbarnehagene er en ideell organisasjon som i dag driver 24 barnehager med 1250 barn og 370 ansatte. Barnehagene representerer et mangfold hva angår størrelse og innhold (fra 30 til 110 barnehageplasser per barnehage). Byggene våre er i hovedsak eldre og sett i lys av hva som bygges i dag, svært moderate i størrelsen. Vi er representert i alle bydelene i Bergen.

Vappusbarnehagene mener det i hovedsak er følgende forhold i departementets forslag som gjør det vanskelig, om ikke umulig, for oss som ideell aktør å fortsatt drive gode barnehager.

1. Utelatelse av barnehager med særskilt høye kostnader.

Forslaget om at kommunale barnehager med særskilt høye kostnader skal kunne holdes utenfor tilskuddsgrunnlaget skaper ulike økonomiske forutsetninger for kommunale og private aktører, og går med det i mot hensikten/målet med likeverdig behandling.

Bemanningssammensetning og drift av ulike typer barnehager gjør at vår organisasjon også har barnehager med særskilt høye kostnader. I våre personalgrupper har vi personer som står lenge i jobben og er således kostbar lønnsmessig.

Barnas veiviser siden 1947

Vappusbarnehagene var frem til 2000 "halvkommunale", der avtalen med Bergen kommune i denne perioden medførte at kommunen håndterte våre personalkostnader. Etter 2000 ble vi selvstendig driver av våre barnehager og valgte å videreføre lønnsbetingelsene for våre ansatte, da også offentlig tjenstepensjon. Dette har medført at Vappusbarnehagene har ekstraordinært høye pensjonskostnader for sine ansatte sett i forhold til de fleste andre private barnehage aktører. Og som medfører at vi har tilsvarende høye lønnskostnader som kommunene.

Vappusbarnehagene finner med bakgrunn i dette det urimelig at kommunene skal kunne holde barnehager med særskilte høye kostnader utenfor beregningsgrunnlaget til offentlig tilskudd til private barnehager ettersom det finnes mange private barnehager som også har særskilt høye kostnader.

2. Årlig etterregulering.

Vappusbarnehagene ønsker å ha en forutsigbar økonomisk situasjon. Tilskuddsgrunnlaget må derfor gjelde innenfor det enkelte budsjett/regnskapsår. Slik forslaget lyder i dag vil den enkelte kommune kunne budsjettere lavt, og samtidig ikke ha krav på seg til å etterregulere dersom kostnadene ble høyere enn budsjett. Dette opplever vi vil ramme personal, barn og foreldre i private barnehager på en urimelig måte. Vi krever at det skal skje en årlig etterregulering av tilskuddet når regnskapene for kommunale barnehager er avsluttet. Vi krever også at begrepet "vesentlig større kostnader" fjernes da selv de minste beløp er av vesentlig betydning for en liten barnehage.

3. Tiskudd til kapital

Slik vi leser forslaget vil samtlige barnehager nå få offentlige tilskudd til kapitalkostnader. Dette vil sikre likebehandling av alle barnehager, det synes vi er positivt. Men vi synes det er problematisk at beregningsgrunnlaget kun er basert på kommunens egne kostnader, i Bergen er det vi private som har ivaretatt utbyggingen av sektoren og sikret full barnehagedekning. Kommunen vil med det ikke har tilsvarende kostnader som oss private, og konsekvensene vil være at tilskuddet ikke dekker våre reelle kostnader. Dette gjelder spesielt de barnehagene som er bygget de siste 5-6 årene, og som har hatt særdeles høye byggekostnader. Vi opplever i dag at Bergen kommune trekker ut etableringen av midlertidige og kostbare barnehager når bergning av finanstilskudd utarbeides, dette er meget uheldig i forhold til likebehandlingsprinsippet.

Annet

Det har vært et særlig sterkt fokus i den offentlige debatt på nye barnehageutbyggere som har satset på å oppfylle kravet om full barnehagedekning. Spesielt i forhold til deres utfordringer med dekning av finanskostnadene. Det har vært langt mindre fokus på alle de stiftelser og lag som har drevet barnehager de siste 50 år og som også har andre økonomiske utfordringer. Våre lønnskostnader utgjør ca 85 % av vår totale omsetning. Forskjellene på lønns- og pensjonskostnadene varierer stort fra barnehage til barnehage, blant annet grunnet ansiennitet. Det er derfor viktig at tilskuddene også tar høyde for store endringer i kostnader i en barnehages livsløp.

Nyanser i fordelingsnøkkel og beregningsgrunnlag vil imidlertid ha liten verdi dersom tilskuddet som helhet til kommunene er lavere enn det faktisk koster å drive en sektor med full dekning, som politisk lovet.

Vi mener at sektoren bør finansieres gjennom øremerkede statlige tilskudd gjennom stykkpris per oppholdstime korrigert etter barnets alder. Tilskuddet bør sikre kvalitative tiltak som bemanningsnorm, tariffavtaler, nærmiljøbarnehager og pedagogisk standard. Midlene som tildeles må komme barna til gode og sikre forsvarlig drift.

Signaler tilsier at Bergen kommune er en kommune som kan komme til å tape økonomisk når sektoren rammefinansieres, og det er bekymringsfullt for oss som driver på ideelt grunnlag i Bergen.

Ny § 14a i barnehageloven

Vappusbarnehagene synes det er rimelig med en form for regulering av utbytte. Dette med bakgrunn i at sektoren er finansiert gjennom offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Vi mener at midlene i størst mulig grad skal brukes til det beste for barna i barnehagene, dette gjennom tilstrekkelig bemanning, godt vedlikeholdte bygg og kvalitetsutvikling.

Vappusbarnehagene frykter at den strenge reguleringen i lovforslaget vil gjøre det uinteressant å investere og etablere nye barnehager. Dette med bakgrunn i at lovforslaget gir den enkelte kommune for store handlingsrom for tolkning og håndheving av loven.

Vappusbarnehagene synes det er særs viktig å sikre videre etablering av private barnehager i Bergen og Norge. Dette for å sikre mangfold, kvalitet og utvikling i barnehagesektoren. Vi frykter at forslaget vil ha motsatt effekt.

Konsekvenser av forslaget om at kommunen kan kreve tilbake barnehagens verdier ved opphør eller salg må vurderes særdeles nøye. Vappusbarnehagene frykter at dette forslaget vil ramme de barnehager som er etablert på idealistisk grunnlag. Denne barnehagegruppen representerer de små, nærmiljøbarnehagene, barnehager som er etablert en tid tilbake, og som ikke har etablert eget eiendomsselskap for byggene sine. Dette mener vi er å vedta et lovforslag som vil ramme de som representerer idealisme og kvalitet og som har vært med å bygge opp en barnehagesektor med høy grad av tilfredshet hos kundegruppen.

Vappusbarnehagene ber om at dette lovforslaget blir revurdert og videre endret eller fjernet. Dette for å sikre videre drift av private barnehager som representerer kvalitet og mangfold – det kundegruppen vår krever og ønsker.

Med vennlig hilsen
for VAPPUSbarnehagene

Cathrine Haugen
Administrerende direktør
Tlf: 55 20 76 60/ 45 50 37 03
E-post: cathrine.haugen@vappus.no